

چهارشنبه 20 دی 1391 - 26 صفر 1433 - 9 ژانویه 2013

20 دی در گذر تاریخ ...

20 دی در گذر تاریخ

* ارتحال فقیه بزرگوار آیت الله "سیدمحمد هاشم خوانساری چهارسوقی" (1279 ش) اشاره:

میرزا محمد هاشم خوانساری چهارسوقی در حدود

سال 1199 ش (1235 ق) در خوانسار و در خانواده‌ای اهل علم و تقوا و فضیلت به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی را در خوانسار فرا گرفت و سپس از محضر پدر نامدارش، میرزا زین‌العابدین خوانساری بهره‌مند گردید. وی سپس راهی اصفهان شد و از دروس پرفیض حضرات آیات: شهید سیدحسن مدرس، سید صدرالدین عاملی و حاجی کرباسی استفاده نمود. آیت‌الله چهارسوقی پس از این سال‌ها، از آیت‌الله مدرس، در 26 سالگی اجازه روایت و اجتهاد گرفت. سپس برای تکمیل معلومات و اندوخته‌های علمی به عراق مهاجرت کرد و با حضور در درس فقیه کامل، شیخ مرتضی انصاری، مفتخر به دریافت اجازه اجتهاد از دست آن بزرگوار گردید. میرزا هاشم چهارسوقی از آن پس به اصفهان مراجعت نمود و علاوه بر تشکیل حوزه درسی عظیم، صاحب فتوی و مرجع خاص و عام گردید و در اصفهان ریاست تام یافت. در حلقه درس این استاد کبیر، دانشمندان فرهیخته‌ای حضور داشتند که بعدها هر یک مدرسی سترگ و فقیه‌ی صاحب نام شدند. در میان این شاگردان، حضرات آیات عظام: علامه سیدمحمد کاظم یزدی، شیخ الشریعه اصفهانی، حاج آقا رضا همدانی، شیخ هادی تهرانی، میرزا حسن نوری، شیخ محمدباقر اصطهباناتی، سید حسن صدر و سید ابوتراب خوانساری از بقیه مشهورترند. همچنین کتب ارزشمندی همچون الاستصحاب، منظومه‌ای در اصول فقه، مبانی الاصول، جواهرالعلوم و احکام الایمان و ده‌ها اثر دیگر از اوست. میرزا محمد هاشم چهارسوقی سرانجام در بیستم دی ماه 1279 ش، در هشتاد سالگی بدرود حیات گفت و در وادی‌السلام نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* رحلت عالم مجاهد، آیت الله

"سید ابوالحسن انگجی تبریزی" مجتهد و فقیه اصولی (1317 ش)

اشاره:

آیت‌الله سید ابوالحسن انگجی تبریزی در حدود

سال 1243 ش (1282 ق) در انگج، یکی از محلات تبریز به دنیا آمد. وی ادبیات فارسی و عربی، نجوم، حساب و فقه و اصول را در تبریز خواند و سپس در 22 سالگی برای ادامه تحصیلات عازم نجف اشرف شد. آیت‌الله انگجی در آنجا از حوزه درس استدلالی فقهی و اصولی آیات عظام

شیخ محمدحسن مامقانی، ملامحمد فاضل ایروانی و میرزا حبیب‌الله رشتی بهره جست و به درجه اجتهاد نائل آمد. ایشان سپس به تبریز بازگشت و به تحقیق، تألیف، تدریس و ارشاد مردم همت گماشت. آیت‌الله انگجی تبریزی از همان هنگام که فرمانده قوای رضاخان پهلوی در تبریز شئون اسلامی را زیر پا نهاد با مردم تبریز هم صدا شد و نسبت به آنان اعتراض کرد. همچنین ایشان در جریان کشف حجاب و تغییر لباس، علیه رضاخان موضع‌گیری کرد که منجر به دستگیری و تبعید او به سمنان شد. وی پس از بازگشت از تبعید، به حوزه درس خود پرداخت و کتاب‌هایی نیز در زمینه فقه و اصول تألیف کرد که برخی از آنها بدین قرارند: رساله سؤال و جواب، حاشیه وسایل شیخ انصاری، حاشیه بر مکاسب و کتاب ارث. این عالم ربانی سرانجام در 20 دی 1317 ش برابر با 18 ذی‌قعدة 1357 ق در 74 سالگی رحلت کرد.

* صدور اعلامیه حوزه علمیه قم درباره وقایع قیام این شهر (1356 ش)

اشاره:

در پی قیام خونین 19 دی 1356 قم، حوزه علمیه قم در محکومیت این جنایت، اعلامیه‌ای صادر کرد.

در بخشی از این اعلامیه آمده بود: "هیئت حاکمه جبار، برای هدم اسلام و مسلمین و کوبیدن حوزه‌های علمی، هر روز به نقشی دست می‌زند و به ایجاد محیط وحشت و خفقان قناعت نکرده و مستقیماً دست به کشتار مردم و طلاب بی‌پناه حوزه علمیه قم زده است." در بخش دیگری از این اعلامیه خطاب به مردم ایران تأکید شده بود: "ملت مسلمان ایران ببینند که دستگاه جبار با این جوان‌ها که عمر خود را وقف اسلام و مسلمین کرده‌اند و با چشم‌پوشی از لذایذ دنیا، خود را برای فداکاری در راه اسلام آماده کرده‌اند، چه می‌کند... عجب اینکه

شاه جنایتکار باز هم دم از اسلام می‌زند. او تصور می‌کند چون موفق به تثبیت نوکری خود در برابر آمریکا شده است، موفق به هر جنایتی است. ولی باید بداند، مقابل قیام و انقلاب ملت، شکست خواهد خورد."

* عملیات توکل در منطقه ماهشهر،

به طور مشترک (1359ش)

اشاره:

در 20 دی ماه 1359 عملیات توکل توسط یگان هایی از ارتش، شماری از نیروهای سپاه و ستاد جنگ های نا منظم آغاز شد. قوای زرهی از دو محور و نیروهای پیاده از محور سوم وارد عمل شدند. در سه راهی آبادان و کوی ذوالفقاریه که نیروهای پیاده تک کرده بودند،

خط نیروهای عراقی در هم شکست و شماری از آن ها اسیر شدند. اما به سبب عدم پیشروی در دو محور دیگر، این نیروها نتوانستند موقعیت خود را تثبیت کنند و به ناچار دست به عقب نشینی زدند. به این ترتیب عملیات توکل، که در مرحله نخست موفقیت چندانی در پی نداشت، در مراحل بعدی نیز با توقف حمله رو به رو گردید و ناکامی مرحله نخست سبب شد تا انجام این گونه عملیات های گسترده تا زمان عزل بنی صدر از مقام فرماندهی کل قوای مسلح منتفی شود.

* ترور نافرجام حجت الاسلام

"سیدمحمد خامنه ای" نماینده مجلس شورای اسلامی (1360ش)

اشاره:

با پیروزی انقلاب اسلامی و آغاز توطئه های داخلی برای حذف شخصیت های مؤثر انقلابی از عرصه فعالیت کشور، گروهک های معارض نظام درصدد بودند تا در هر فرصت، این شخصیت ها را از میان بردارند. سال 1360 از جمله سال هایی است که شخصیت های بزرگی در آن ترور شده یا به فیض عظمای شهادت نائل آمدند. در یکی از این ترورهای منافقین، حجت الاسلام والمسلمین سید محمد خامنه ای، اخوی مقام معظم رهبری، به عنوان نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی، قصد عزیمت به مجلس را داشت که مورد حمله تروریستی منافقین کوردل قرار گرفت. در این حادثه، وی بر اثر تیراندازی مهاجمان از ناحیه دست جراحاتی برداشت اما دو محافظ ایشان به شهادت رسیدند. به دنبال شهادت دو پاسدار همراه حجت الاسلام خامنه ای، وی از اتومبیل پیاده شد و به سوی مهاجمین آتش گشود که تروریست ها با اتومبیلی که از قبل تهیه کرده بودند، متواری شدند. در پی این سوء قصد، حجت الاسلام خامنه ای در بیمارستان بستری شد.

26 صفر در گذر تاریخ

* درگذشت "ثابت بن قره حرانی" ریاضی دان، طبیب و فیلسوف عراقی (288 ق)

اشاره:

ثابت بن قره حرانی ریاضی دان و منجم عراقی در سال 211 ق متولد شد. او از دانشمندان بزرگ زمان خود به شمار می رفت و در ترجمه متون علمی از زبان های سریانی و یونانی به عربی مهارت زیادی داشت. بسیاری از آثار یونانیان توسط ثابت و یا تحت سرپرستی او به زبان عربی برگردانده شده است و او از این نظر سهم مهمی در پیشرفت علوم دارد. برخی از مورخان، تعداد آثار ترجمه شده توسط این دانشمند را متجاوز از 130 کتاب و رساله ذکر کرده اند. ثابت بن قره، علاوه بر ترجمه بسیاری از کتب، تألیفات ارزنده ای نیز از خود به یادگار گذاشته است که از آن میان،

کتاب مسائل الهندسه و اعداد قابل ذکر می باشد.

وفات ثابت در 77 سالگی روی داد.

* حمله ی "سلطان مراد عثمانی" به ایران (986ق)

اشاره:

در سال 986 ق، سلطان مراد عثمانی لشکری متجاوز از صد هزار تن، از جمله نیروی بزرگی از تاتارهای کریمه را برای تسخیر آذربایجان فرستاد. با این اقدام، دوره ی طولانی صلح ایران و عثمانی به پایان رسید. در این جنگ نیروهای صفویه متحمل شکست های پی در پی شدند و بخش های بزرگی از گرجستان به اشغال عثمانی درآمد.

9 ژانویه در گذر تاریخ

* امضاء قرارداد "یاشی" بین عثمانی و روسیه و پایان جنگ های قرن 18 اروپا (1792م)

* درگذشت "مارکو پولو" سیاح و جهانگرد شهیر ایتالیایی (1324م)

* تولد "جیووانی پاپینی" نویسنده و فیلسوف معروف ایتالیایی (1881م)

(ر.ک: 8 ژوئیه)

* تولد "سیمون دوبووار" زن تئوری پرداز برجسته فمینیسم در فرانسه (1908م)

* تولد "احمد سکوتوره" رهبر نامدار کشور افریقایی گینه (1922م)

(ر.ک: 26 مارس)

* قتل عام مردم "پاناما" توسط ارتش ایالات متحده آمریکا (1964م)